

Ifølge liste

Deres ref

Vår ref

Dato

25/3202-

19. januar 2026

Glitre Nett AS - Klage på NVEs vedtak om anleggskonsesjon, samtykke til ekspropriasjon og godkjenning av detaljplan for traséendringer på 132 kV kraftledning Bevergrenda-Stengelsrud-Glabak

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) ga 29. september 2025 Glitre Nett AS (Glitre) anleggskonsesjon for endringer i traséen til 132 kV kraftledning fra Bevergrenda, via Stengelsrud transformatorstasjon, til Glabak transformatorstasjon i Kongsberg kommune. Direktoratet ga samtidig samtykke til ekspropriasjon og godkjente detaljplanen for byggingen av anlegget.

NVE har mottatt fem klager på konsesjonen, samtykket til ekspropriasjon og detaljplanen. To av klagen, fra Kongsberg kommune og Mattilsynet, har blitt trukket i etterkant. NVE har vurdert at de resterende klagen ikke inneholder vesentlige forhold som gir grunnlag for å omgjøre eller oppheve vedtakene. Direktoratet oversendte derfor klagen til Energidepartementet for endelig behandling den 11. desember 2025.

Bakgrunn

NVE ga konsesjon til å bygge ny 132 kV kraftledning fra Bevergrenda, via Stengelsrud transformatorstasjon, til Glabak transformatorstasjon den 1. februar 2022. NVE ga samtidig samtykke til ekspropriasjon for nødvendig grunn og rettigheter. Olje- og energidepartementet (nå energidepartementet) opprettholdt NVEs vedtak den 9. desember 2022.

Glitre sendte inn detaljplan for prosjektet til NVE den 8. november 2024. NVE vurderte at planen inneholdt endringer som krevde ny konsesjonssøknad, og Glitre sendte derfor inn en endringssøknad den 23. mars 2025. Endringene som ble omsøkt, omfatter for det første en

Postadresse
Postboks 8148 Dep
0033 Oslo
postmottak@ed.dep.no

Kontoradresse
Akersgata 59
ed.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
977 161 630

Avdeling

Saksbehandler
Runa
Kathrinsdatter
Almeland
22 24 61 87

parallellforskyvning av ledningen mellom Bevergrenda og Stengelsrud. Glitre har søkt om å bygge ledningen på nordsiden av de to eksisterende ledningene i området, i stedet for mellom disse ledningene, slik det opprinnelig ble gitt konsesjon til. Dette innebærer at traséen flyttes 15 til 30 meter nordover, slik at strekningen fra mastepunkt 46 forskyves nordover fram til den møter eksisterende mastepunkt 42. For det andre har Glitre søkt om å endre traséen mellom Stengelsrud og Glabak. Den største justeringen gjelder strekningen mellom Bikjen og Didok (mastepunkt 3 til 7), hvor traséen flyttes fra østsiden til vestsiden av Numedalsvegen. Glitre har også søkt om å flytte mastepunkt 13 omtrent 23,5 meter lenger nord.

Glitre sendte samtidig med konsesjonssøknaden, inn revidert detaljplan for prosjektet, søknad om ekspropriasjon for nødvendig grunn og rettigheter, og søknad om forhåndstillatelse.

NVE ga Glitre konsesjon for traséjusteringene, samtykke til ekspropriasjon og godkjente detaljplanen den 29. september 2025. Den 3. oktober samme år ga de også forhåndstillatelse til å bygge anlegget. Videre fattet NVE den 11. desember 2025 vedtak om at klagen på ekspropriasjonstillatelsen og forhåndstiltredelsen ikke gir grunnlag for utsatt iverksetting av tiltaket. Dette innebærer at Glitre kan igangsette anleggsarbeidet før klagesaken er endelig avgjort. Klagefristen for dette vedtaket var 12. januar 2026. NVE mottok én klage før klagefristens utløp. Denne vil bli oversendt til departementet som en egen klagesak.

Klager

Advokatfirmaet Selmer AS (Selmer) sendte den 9. oktober 2025 klage på konsesjonen til ny trasé mellom Bevergrenda og Stengelsrud og samtykket til ekspropriasjon. Klagen ble fremmet på vegne av Erik Knutstad (eier av gnr. 8256, bnr. 1 og gnr. 8257, bnr. 1 og 2) og Lene Bekken og Stein Arne Wulfsberg (eiere av gnr. 8250, bnr. 4). Selmer anfører i klagen at NVE ikke har dokumentert at fordelene ved traséendringene overstiger ulempene. De viser til at endringene vil medføre vesentlige ulemper for grunneierne, blant annet ved at store deler av eiendommen til Bekken og Wulfsberg vil bli underlagt byggeforbud. Videre mener Selmer at NVE ikke har gitt en tydelig begrunnelse for hvorfor endringene er nødvendige av hensyn til forsyningssikkerheten, ettersom sikkerheten ble vurdert som tilstrekkelig ivaretatt, selv med lengre anleggstid, da den opprinnelige konsesjonen ble gitt. Selmer hevder at det snarere fremstår som om hovedbegrunnelsen til endringene er reduserte kostnader. Subsidiært anfører Selmer at bruk av jordkabel må vurderes dersom traséen likevel må endres.

Selmer sendte 27. oktober 2025 tilleggsmærknader til klagen på vegne av Bekken og Wulfsberg. De påpeker at mast 43 må flyttes, fordi den kommer i konflikt med et avløpsanlegg på klagernes eiendom. Selmer viser til at grunnforholdene rundt anlegget består av fuktig og bløtt skogsterreng, og at infrastrukturen derfor ikke vil tåle belastningen fra det planlagte maskinarbeidet. Avløpsanlegget forsyner både klagernes bolig og

naboeiendommen gnr. 8250, bnr. 5. Wulfberg sendte 27. november 2025 en e-post med forslag til justering av mastepunktet.

Selmer sendte også klage på konsesjonen og samtykket til ekspropriasjon den 20. oktober 2025, på vegne av Svein Roar Bøhmer Haugen (eier av gnr. 7717, bnr. 14 og gnr. 7767, bnr. 1 og 3), Bøhmer Haugen Eiendom AS (med grunnbokshjemmel til gnr. 7717, bnr. 18), Svein Bratterud (eier av gnr. 7773, bnr. 1 og 2) og Kjetil Grøterud og Nina Halling Gravningen (eiere av gnr. 7777, bnr. 1). Selmer anfører at NVE verken har begrunnet nødvendigheten av traséendringene tilstrekkelig eller dokumentert at fordelene overstiger ulempene. Når det gjelder ny trasé mellom Bevergrenda og Stengelsrud, mener de at NVE ikke har godtgjort at endringene er nødvendige av hensyn til forsyningssikkerheten. Videre peker Selmer på at den nye traséen ved Bikjen vil medføre vesentlige konsekvenser og potensiell verdireduksjon for Bratterud, og Grøterud og Halling, ettersom ledningen og tilhørende rettighetsbelte vil ligge på eiendommen på en måte som i større grad begrenser utnyttelse og bruk. Selmer fremholder at tilsvarende forhold gjelder for Bøhmer Haugen og Bøhmer Haugen Eiendom ved justeringen av traséen mellom mast 8 og 10 og plasseringen av mast 8. De viser til at ledningen kommer nærmere eiendommene, og at NVE ikke har tatt hensyn til at det finnes byggeklare tomter på disse eiendommene.

Kongsberg Montessori barnehage sendte inn klage på detaljplanen den 20. oktober 2025. Barnehagen klager på at mastepunkt 13 er flyttet om lag 23,5 meter lengre nord og dermed kommer nærmere barnehagen. De mener det må gjøres egne risikobetraktninger for barna når de benytter uteområdet, og peker på at Glitre bare har beregnet magnetfelt innendørs i barnehagen. Barnehagen mener at en høyspentmast 2,4 meter fra barnehagens gjerde ikke er tilstrekkelig sett opp mot Strålevernrapport 2005-8. De stiller også spørsmål til om det bør gjennomføres tiltak i perioden før overgang til drift av 132 kV, ettersom magnetfeltet da vil overstige 0,5 mikrottesla ved gjerdet. Barnehagen viser i tillegg til sin tidligere innsendte høringsuttalelse, hvor de foreslo en alternativ plassering av masten.

Glitre og NVEs vurderinger av klagen

Glitre viser i sitt tilsvarende svar til klagen fra Selmer på vegne av Knutstad, Bekken og Wulfsberg, til at de tidligere har gitt en grundig begrunnelse for traséendringene, og at de har svart ut klagenes bemerkninger. Når det gjelder klagen fra Selmer på vegne av Haugen, Bøhmer Haugen Eiendom AS, Bratterud, Grøterud og Gravningen anfører Glitre at de omsøkte endringene samlet sett innebærer en bedre totalløsning, og at dette også er redegjort for tidligere i saksbehandlingen. I sitt svar til klagen fra Montessori barnehage uttaler Glitre at magnetfeltet fra ledningen ikke vil overstige utredningsnivået fastsatt i anbefalinger fra Direktoratet for strålevern og atomsikkerhet (DSA). På denne bakgrunn anser Glitre det ikke nødvendig å iverksette ytterligere tiltak. Videre viser Glitre til at det er inngått en avtale med grunneier om flytting av gjerdet, samt erstatning for nødvendige tilpasninger av nytt uteareal.

NVE viser til at traséforskyvningen mellom Bevergrenda og Stengelsrud er begrunnet i hensynet til forsyningssikkerhet, og viser i den forbindelse til et notat om forsyningssikkerhet

som er unntatt offentligheten. Når det gjelder traséendringen ved Bikjen, skriver NVE at grunnforholdene er for dårlige til å etablere den konsesjonsgitte traséen, og at de vurderer den nye traséen som en bedre totalløsning. For traséendringene på Bøhmer Haugens eiendom viser NVE til at de har lagt vekt på at det ligger byggeklare tomter her, men at de mener at fordelene for samfunnet veier tyngre enn disse ulempene. Når det gjelder Bekken og Wulfsbergs tilleggs kommentar om konflikt med avløpsanlegget, viser NVE til at Glitre har søkt om og fått tillatelse til endring av mastepunkt 43 i detaljplanen, slik at tilstrekkelig avstand til anlegget er ivarettatt. I vurderingen av klagen fra Montessori barnehage legger NVE til grunn at beregnet magnetfelt på henholdsvis 0,5 mikrottesla ved drift på 66 kV og 0,3 mikrottesla ved overgang til 132 kV er akseptabelt. For øvrige kommentarer viser NVE til konsesjons- og ekspropriasjonsvedtaket.

Energidepartementets vurdering

Departementet skal i klagesaksbehandlingen vurdere de anførselene som fremsettes i klagen og har kompetanse til å prøve alle sider av saken, jf. forvaltningsloven § 34 annet ledd.

Utgangspunktet for departementets vurdering av om en anleggskonsesjon skal opprettholdes, er at produksjon av energi skal skje på en «samfunnsmessig rasjonell måte», jf. energiloven § 1-2. I denne vurderingen må tiltakets fordeler og ulemper veies mot hverandre, og det skal tas hensyn til både «allmenne og private interesser som blir berørt». Departementet vil i det videre vurdere de påklagede traséjusteringene hver for seg.

Traséjusteringer mellom Bevergrenda og Stengelsrud

Selmer anfører på vegne av to av klagepartene at NVE ikke har begrunnet nødvendigheten av traséendringene mellom Bevergrenda og Stengelsrud. Selmer skriver at det ikke kommer klart fram i NVEs begrunnelse hvorfor forsyningssikkerheten ikke er god nok ved å beholde den opprinnelige konsesjonsgitte traséen og peker på at det ikke er kommet ny informasjon i saken. Departementet viser til Glitres redegjørelse, hvor det fremgår at det er behov for å drive de to eksisterende ledningene i området mens de nye bygges, samt ønskelig å redusere samlet byggetid. Dette begrunnes med at kraftsituasjonen i Kongsberg er anstrengt, og at utfall av ledninger eller komponenter kan få betydelige konsekvenser for forsyningssikkerheten. For å muliggjøre fortsatt drift av de eksisterende ledningene, kan de nye ledningene derfor ikke etableres i den eksisterende traséen slik det opprinnelig ble gitt konsesjon til. Departementet bemerker at det nærmere tekniske grunnlaget for disse vurderingene er unntatt offentligheten, men departementet har gjennomgått materialet og slutter seg til NVEs vurderinger. På denne bakgrunn mener departementet at behovet for traséjusteringen er tilstrekkelig begrunnet.

Selmer anfører i klagen på vegne av Knutstad, Bekken og Wulfsberg at traséjusteringene medfører vesentlige ulemper for grunneierne. Bekken og Wulfsberg bor nær traséen mellom mast 43 og 44. Traséjusteringene gjør at traséen vil komme nærmere huset deres, og en trekke som tidligere har skjermet for eksisterende ledninger, vil måtte hugges. Selmer peker også på at store deler av eiendommen vil bli underlagt byggeforbud. Departementet

viser til at Glitre den 14. august ga tilleggsopplysninger om at trerekken også ville måtte blitt hugget ved den opprinnelige konsesjonsgitte traséen. Departementet mener likevel at traséjusteringen innebærer en ulempe for Bekken og Wulfsberg, ved at ledningen kommer noe nærmere boligen og at et større areal av eiendommen blir båndlagt. Samtidig vurderer departementet endringen som begrenset sammenlignet med den opprinnelige traséen. Departementet mener derfor at fordelene ved traséjusteringen veier opp for ulempen for grunneierne.

Videre eier Knutstad grunnen ved mast 46, og Selmer opplyser om at traséjusteringene vil medføre at traséen vil flyttes mer inn mot midten av eiendommen hans, i stedet for at den ligger langs eiendomsgrensen. Departementet mener at dette er en potensiell ulempe for Knutstad, dersom han ønsker å bruke eiendommen til noe i fremtiden. Igjen mener imidlertid departementet at fordelene ved å justere traséen veier opp for denne ulempen.

Når det gjelder Selmers subsidiære anførsel om jordkabel, slutter departementet seg til NVEs begrunnelse om at dette ikke er i tråd med gjeldende retningslinjer for kabling av strømmettet og at det vil gi en betydelig merkostnad som ikke oppveies av fordelene. Departementet anser derfor ikke kabling som aktuelt for denne traséstrekingen.

Til tilleggsbemerkningen fra Bekken og Wulfsberg om flytting av mast 43 grunnet konflikt med avløpsanlegg, viser departementet til at Glitre har søkt om og fått tillatelse til å flytte mastepunktet, slik at det sikres tilstrekkelig avstand til anlegget. Departementet er derfor enig med NVE i at konflikten som klagen gjelder er løst.

Etter en samlet vurdering finner departementet at fordelene med traséjusteringene mellom Bevergrenda og Stengelsrud overveier ulempene, og at justeringen derfor anses som samfunnsmessig rasjonell.

Traséjustering ved Bikjen

Traséjusteringen ved Bikjen er begrunnet i dårlige grunnforhold i den opprinnelige konsesjonsgitte traséen. Selmer anfører på vegne av Bøhmer Haugen, Bøhmer Haugen Eiendom, Bratterud, Grøterud og Gravningen at tilsvarende forhold forelå allerede da Glitre fikk den første konsesjonen, og stiller spørsmål ved om traséen faktisk ikke er byggbar eller om det kun medfører økte kostnader. Departementet viser til at det først kom fram opplysninger om grunnforholdene ved oppstarten av byggearbeidet. Glitre opplyser om at de ikke har funnet fast grunn til mastene og at de bløte massene gjør anleggsarbeidet svært krevende og kostbart. Departementet mener derfor at Glitre har begrunnet at den opprinnelige konsesjonsgitte traséen ikke er praktisk gjennomførbar, og at traséjusteringen er nødvendig.

Selmer peker videre på at den nye traséen vil få vesentlige konsekvenser og potensiell verdireduksjon for eiendommene til Bratterud, og Grøterud og Gravningen. De skriver at ledningen vil begrense utnyttelsen og bruken av eiendommene i større grad, fordi den legges lenger inn på eiendommene. Departementet er enig i at dette utgjør en ulempe for

grunneierne, men mener likevel at fordelene ved å flytte traséen veier tyngre. Departementet viser i den forbindelse til nødvendigheten av å flytte ledningen, samt at den nye traséen gjør at ledningen blir mindre synlig enn tidligere, fordi den vil ligge i skog langs åssiden.

Departementet legger også vekt på at NVE i begrunnelsen for konsesjonen har vurdert den nye traséen som bedre for naturmangfoldet.

Traséjustering mellom mast 8 og 10

Selmer anfører på vegne av Bøhmer Haugen, Bøhmer Haugen Eiendom, Bratterud, Grøterud og Gravningen at det ikke er tilstrekkelig begrunnet at traséjusteringen mellom mast 8 og 10 er nødvendig. De skriver at det ikke foreligger annen informasjon nå enn da den opprinnelige konsesjonen ble gitt i 2022. Departementet peker på at Glitre har justert traséen for å flytte mast 8 lenger unna vannledninger og annen infrastruktur i området. Dette er bestemt i samarbeid med kommunen. Departementet mener at dette godtgjør at traséjusteringen er nødvendig.

Selmer peker videre på at ledningene ved endringene kommer nærmere eiendommene til Bøhmer Haugen og Bøhmer Haugen Eiendom AS, og at NVE ikke har tatt hensyn til at det er byggeklare tomter på eiendommene. NVE skriver at de har tatt hensyn til dette, men at de mener fordelene ved justeringene veier tyngre. Departementet er enig i denne vurderingen. I tillegg til at mast 8 flyttes lenger unna vannledningene, vil også avstanden til turstien på østsiden av ledningen økes, noe som reduserer ulempen for allmennheten.

Justering av mastepunkt 13

Kongsberg Montessori barnehage har klaget på at mastepunkt 13 flyttes nærmere gjerdet til barnehagen. Departementet viser til at NVE skriver i klageoversendelsen at gjerdet skal flyttes for å få en forskriftsmessig avstand på 6,7 meter. Arealet vil kompenseres for med å utvide området på andre siden av barnehagen. Når det gjelder utredningsgrensen for eventuelt avbøtende tiltak peker departementet på at det er 0,4 mikrotlesla i bygg, noe som ikke overstiges inne i barnehagen. Magnetfeltet ligger også innenfor DSA sine anbefalinger. Barnehagen peker imidlertid på at NVE ikke viser til beregninger utendørs, hvor barna oppholder seg store deler av dagen. Departementet viser i forbindelse med dette til at NVE skriver at det står på DSA sine nettsider at langvarig innendørsopphold skal legges til grunn i vurderingen. Hva gjelder magnetfeltet på 0,5 mikrotlesla ved gjerdet før omlegging til 132 kV, slutter departementet seg til NVEs vurdering av at dette er akseptabelt og at det ikke kreves avbøtende tiltak i dette tidsrommet.

To av klagepartene anfører også at klagen må få oppsettende virkning, fordi NVE har gitt forhåndstillatelse som de mener vil medføre vesentlige og irreversible inngrep på grunneierens eiendommer. NVE fattet 11. desember 2025 vedtak om at klagen ikke gis oppsettende virkning. NVE har mottatt én klage på dette vedtaket. Klagen vil bli oversendt til departementet som en egen klagesak.

Ekspropriasjon

Selmer anfører for to av klagepartene at det ikke er grunnlag for ekspropriasjon, fordi fordelene ikke er klart større enn ulemperne. Det følger av oreigningslova § 2 første ledd nr. 19 at det kan gis ekspropriasjon mot vederlag eller skjønn for «kraftliner». Videre er det et krav i annet ledd at «det må reknast med at inngrepet tvillaust er til meir gagn enn skade». Ordlyden «tvillaust» tilsier at det må være utvilsomt at det er flere fordeler enn ulemper ved tiltaket. Det er ikke krav om kvalifisert interesseovervekt, jf. Rt. 2009 s. 1142 avsnitt 39.

Traséjusteringene medfører at ledningene båndlegger større deler av eiendommene til klagerne, noe som er en ulempe for deres bruk av områdene. Likevel viser departementet til vurderingene over om hvorfor traséjusteringene mellom Bevergrenda og Stengelsrud er nødvendig for å sikre forsyningssikkerheten i Kongsberg, samt at justeringene ved Bikja og mellom mast 8 og 10 er nødvendig på grunn av grunnforhold og avstand til vannledninger. Justeringene bærer også med seg andre fordeler som mindre synlighet og lengre avstand fra tursti. Departementet mener derfor at det er utvilsomt at det er større fordeler enn ulemper ved traséjusteringene, og dermed at det er grunnlag for ekspropriasjon av nødvendig grunn fra de berørte eiendommene, jf. oreigningslova § 2.

Departementet minner om at samtykket til ekspropriasjon faller bort dersom begjæring om skjønn ikke er fremsatt innen ett år etter endelig vedtak er fattet, jf. oreigningslova § 16. Fristen løper fra departementets stadfestelse av samtykket til ekspropriasjon, det vil si dags dato.

Konklusjon

Klagene tas ikke til følge. NVEs konsesjonsvedtak, samtykke til ekspropriasjon og godkjenning av detaljplan av 29. september 2025 opprettholdes.

Departementets vedtak kan ikke påklages, jf. forvaltningsloven § 28 tredje ledd første punktum.

Med hilsen

Tollef Taksdal (e.f.)
avdelingsdirektør

Runa Kathrinsdatter Almeland
førstekonsulent

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi

Glitre Nett AS
Norges vassdrags- og energidirektorat

Adresseliste

Advokatfirmaet
Selmer AS
Kongsberg
Montessori
barnehage

KOPPI